

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

CZK/EUR ↘
23,480 -0,30 %

CZK/USD ↘
21,518 -0,32 %

PX ↗
1405,30 +1,74 %

DJI ↗
33745,96 +0,47 %

FTSE ↗
7785,72 +0,57 %

DAX ↗
15655,17 +0,37 %

BTC/USD ↗
30250 +6,30 %

Škrty v penzích už za tři roky

Novým důchodcům se začne ubírat po stovkách, navrhuje ministerstvo práce a sociálních věcí.

Strana 3

Stanjura narazil se změnou DPH

Ministr financí Zbyněk Stanjura daňovou úpravou naštal koalici partnery. Boj bude hlavně o vodu, teplo a redukci sazeb.

Strana 4

Mobilní platby i bez čísla účtu

Už brzy by lidé mohli platit na telefonní číslo, shodují se v rozhovoru Marcel Gajdoš z Visa a Jan Bláha z Fio banky.

Strany 8 a 9

Volný pád trhu s počítači

Trh s počítači je na skluzavce do bídy. Přitahuje i pro Macy od Applu s unikátními procesory M1 a M2.

Strana 11

■ Důchodové pojištění

Minimum 5000 měsíčně. Jurečka plánuje razantní růst odvodů pro OSVČ

Minimální důchodové pojistné se má zvedat postupně, zhruba o šest stovek ročně. Živnostníci by ale pak měli dostat o čtyři tisíce vyšší důchod.

Martin Ťopek
martin.topek@hn.cz

Drobní podnikatelé odvádějí málo peněz na důchodovém pojištění a pak mají nižší penze. Obě věci hodlá změnit ministerstvo práce a sociálních věcí, a to tak, aby na tom vydělala i státní pokladna. Ministr Marian Jurečka (KDU-ČSL) už koaličním partnerům předložil záměr, jak zvýšit odvody živnostníkům, zejména na těch, kteří platí minimální sociální pojištění.

Z materiálu, jež Jurečka na konci března na koaličním jednání prezentoval a který mají HN k dispozici, vyplývá, že živnostníci (OSVČ), kteří mají podnikání jako hlavní činnost, tvoří 12 procent všech výdělečně činných osob. Na pojistném se však podílejí jen polovinou, tedy šesti procenty. „Jejich penze dosahují při celoživotní kariéře OSVČ jen asi 60 procent průměrného starobního důchodu,“ uvádí Jurečka v materiálu. Ministr uvádí konkrétní příklad, kdy po 44 letech placení pojistného získá podnikatel penzi ve výši 10 686 korun.

Podle ministerstva většina podnikatelů platí na pojistném pouze minimální měsíční zálohy. Vzhledem k fungování penzijního systému tak na ně doplácí zaměstnavatel. Minimální zálohy přitom odvádí zhruba 400 tisíc OSVČ. Pro letošní rok činí u důchodového pojištění 2944 korun měsíčně.

Prvním krokem proto má být zvýšení těchto minimálních záloh, přesněji řečeno zvýšení vyměřovacího základu neboli částky, z níž se počítají. Mělo by jít o postupný proces, během kterého se bude měsíční odvod pojistného zvedat asi o 600 korun každý rok. A uvedený desetitisícový důchod by se tak měl zvýšit o čtyři tisíce, byť materiál neuvádí, po jak dlouhé době.

Nyní tvoří vyměřovací základ čtvrtina průměrné mzdy. Ta je kolem 40 tisíc korun, pojistné se tedy počítá z částky asi 10 tisíc. Z nich se odvádí 29,2 procenta. Nově chce Jurečka zavést vyměřovací základ, který by se rovnal minimální mzdě. Ta je teď 17 300 korun. Při stejné procentní výměře odvodů by tak živ-

OSVČ a odvody na důchod

Jak se počítají odvody na důchodové pojištění

Částka, kterou OSVČ každý měsíc posílá na správu sociálního zabezpečení, se odvíjí od tzv. vyměřovacího základu (VZ). Ten odpovídá 50 procentům daňového základu – tedy částky, kterou živnostník vydělá po odečtení skutečných nákladů nebo výdajového paušálu.

Příklad:

OSVČ s měsíčním hrubým příjmem

60 tisíc korun

Při využití 60procentního výdajového paušálu má vyměřovací základ (VZ) 12 000 Kč.

Pojistné (spolu s příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti) pak činí 29,2 % z VZ. V daném příkladě to je 3504 Kč.

Minimální výše zálohy u hlavní činnosti je letos 2944 Kč. Žádná OSVČ nemůže platit méně, a to ani při nízkém příjmu.

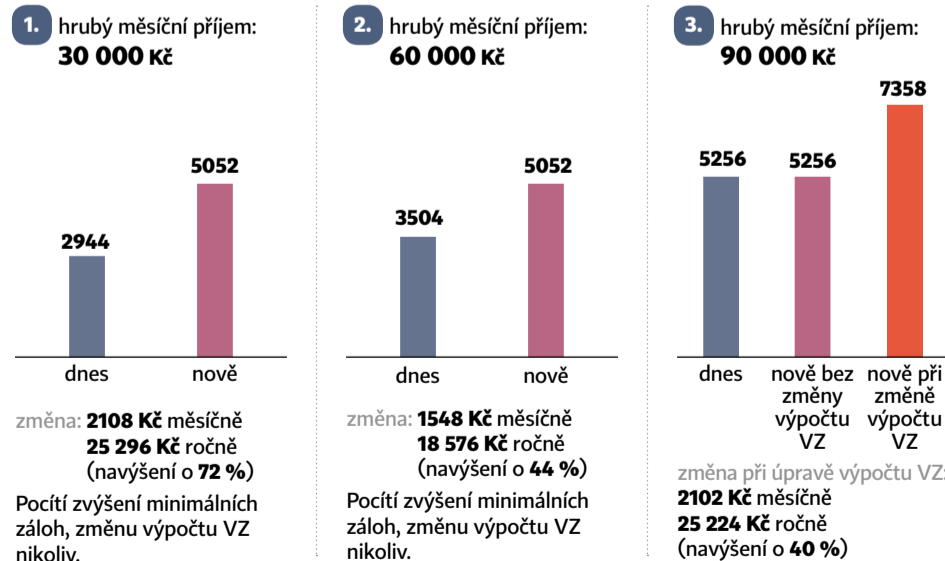
Co by se mohlo změnit

Minimální VZ by odpovídal minimální mzdě, což je pro letošní rok 17 300 Kč. Nejnižší záloha na pojistné by tak činila 29,2 % z této částky, tedy 5052 Kč měsíčně.

Další zvažovaná změna

Vedle zvýšení minimálních záloh by se mohl změnit i výpočet VZ. Ten by se podle návrhu zvýšil z 50 na 70 % základu daně. To by znamenalo vyšší odvody i pro OSVČ s vyššími příjmy.

Konkrétní příklady, jaké pojistné platí OSVČ s 60procentním paušálem

Zdroj: návrh MPSV, výpočty: Tomáš Lysoněk, HN

nostníci na své důchody přispívali minimálně částkou 5052 korun měsíčně. To by znamenalo nárůst o více než 70 procent.

Stejně tak plánuje Jurečka zvednout odvody ostatním živnostníkům, tedy i těm, kteří platí vyšší než jen minimální pojistné. Ti mají jako vyměřovací základ stanovenou polovinu svých příjmů po odečtení nákladů. Kdo například má příjem 60 tisíc korun měsíčně a uplatňuje šedesátiprocentní paušální výdaje, má zisk 24 tisíc a z nich poloviční vyměřovací základ činí 12 tisíc korun. Podnikatel tak odvede 3504 korun. Jurečka chce, aby se nově nebrala polovina příjmů, ale 70 procent. Zmíněnému podnikateli by tak vyšel odvod ve výši 4906 korun. To by však bylo stále pod minimálním odvodem, takže by nakonec zaplatil 5052 korun.

„Opatření efektivně zvyšuje odvody u středních a vyšších příjmů s nízkými reálnými náklady,“ uvádí Jurečka k záměru.

V koalici pravděpodobně najde podporu. „Za nás určitě současný systém není nastavený spravedlivě,“ uvedl šéf poslaneckého klubu TOP 09 Jan Jakob. Nicméně je třeba podle něj vážit pečlivě i to, že hlavně drobní podnikatelé nesou výrazně vyšší rizika než zaměstnanci. „Ty chrání speciální legislativa. Musíme najít rozumný a vyvážený kompromis,“ řekl Jakob HN.

„Nejrozměňší se nám jeví cesta zvýšení pojistného minima. Stále by však měly být OSVČ oproti zaměstnancům zvýhodněny,“ tvrdí Viktor Vojtko, místopředseda poslaneckého klubu STAN a člen expertní důchodové komise při ministerstvu práce a sociálních věcí.

Také ekonom České spořitelny Michal Skořepa upozorňuje, že jsou tu argumenty pro i proti tomu, aby živnostníci platili menší odvody než jejich zaměstnavatelé. Připomíná, že například nemají automatický nárok na dávky hrazené z nemocenského pojištění. Stejně tak OSVČ nemůže očekávat další běžné zaměstnanecké výhody. Navíc má živnostník na krku spoustu administrativy, s níž se musí poprat nebo si na ni najmout účetní.

„Nicméně z toho, že určitá ekonomická činnost je náročnější, ještě neplyne, že by ji měl stát dotovat slevami na odvodech,“ míní Skořepa. Podle něj by bylo spravedlivé, aby živnostníci platili odvody tak ze tří čtvrtin svých příjmů. „Pokud je tedy vláda chce zvednout o 60 až 70 procent, přijde mi to fér,“ řekl Skořepa HN.

Jiného názoru jsou ale zástupci živnostníků. Asociace malých a středních podniků a živnostníků uvádí, že navrhované zvýšení „zneatraktivní podnikání pro začínající podnikatele a do jisté míry otráví ty stávající“. „Zaměstnanec je chráněn zákoníkem práce, OSVČ si musí práci sehnat, tu vykonat, vyfakturovat, vymoci její zaplacení, sledovat a dodržovat předpisy, v určitých případech se pravidelně vzdělávat a skládat zkoušky,“ poukazuje šéfka asociace Eva Svobodová.

